

www.teatrulnationaliasi.ro

Teatrul Național „Vasile Alecsandri” Iași
Stagiunea 2012-2013

PĂLĂRIA FLORENTINĂ

de Eugène Labiche

Partener principal

Partener

Între 1959 și 1963 Dionisie VITCU este student la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică București în clasa prof. Constantin Moruzan, Ion Cojar, Radu Penciulescu. Debutează scenic în anul 1963 cu rolul Cercetaș din piesa *Noaptea e un sietnic bun* de Al. Mirodan, regia: Cornel Todea, Teatrul Tineretului din Piatra Neamț, teatru în care va rămâne până în 1967. Începând cu 1968 este actor al Naționalului ieșean (în prezent *societar de onoare*) unde debutează cu rolul Ioniță din *Opinia publică* de Aurel Baranga. Dintre rolurile care l-au consacrat și i-au adus celebritatea amintim: Stănică din *Momente de teatru românesc*, Tircis, Argan, Polichenelle, Bachelierus din *Bolnavul închipuit*, Târșița din *Înășii în carnaval*, Chițimia I – Chițimia de Ion Băeșu, Dandanache din *O scrisoare pierdută*, Poprișcin din *Însemnările unui nebun*, Crăcănel din *Dale carnavalului*, Pavel Rusu din *Păsările tinereții noastre* de Ion Druță, Guliță din *Chirița în provincie*, Chirică – *Omul cu mărtoaga*, Chiriac din *O noapte furtunoasă*, Marin Miroiu – *Steaua fără nume*, Bălțatul din *Cartea lui Ioviță*, Harpagon din *Avarul*, Luca din *Azilul de noapte*, Ion din *Năpasta, Iov – Iov și salubritatea* de Călin Ciobotari, Alvaro Mangiacavallo din *Trandafirul falbat*, Sacerdote din *Urișii munților*, Georges Pitou din *Recviem pentru o stea*. A jucat în peste 20 de filme și spectacole televizate, este scriitor (debut editorial în 2001 și peste zece titluri publicate) este doctor în științe umaniste al Universității „Al. I. Cuza” și a fost laureat cu numeroase premii și distincții pentru actorie și activitatea publicistică.

Eu sunt actorul indisciplinat care inspiră regizorii și ei au puterea să mă facă monument în spectacolele lor. Mi s-a întâmplat în Luca, Poprișcin, Crăcănel, Pavel sau Harpagon. M-am ferit să bag degetele în ochii cuiva.

Am căutat autenticul și adevărul mai mult cu lumina decât cu întunericul, mai mult cu bunul simț decât cu mîlcănia și-am deschis ferestrele speranței de mai bine și mai frumos.

Am căutat să fiu tonic și am îmbrăcat omenească ființelor cărora le-am dat viață.

Am căutat să cultiv „actorul autohton” și, în felul în care sunt privit și urmărit pe stradă, cred că am reușit.

Teatrul Național s-a priment frumos păstrându-și nobletea de altădată. O generație nouă de artiști oficiază astăzi la umbrelor și glasurile marilor artiști ai lașului rămân în tezaurul inimii mele.

Cu lacrima înțelepciunii și cu surăsul împăcării cobor treptele celor cincizeci de stagioni dar... "ou sont les neiges d'antan?"

Vodevilul

Termenul de vodevil își are originea în secolul al XV-lea și se referă la cântecele normande care circulau în zona Val de Vire. Cu timpul, prin secolul XVII, *vau-de-vire-le* au devenit *veaudevilles*, în accepțiunea acelei epoci fiind cântece de petrecere, cântece care "aleargă prin oraș", voci ale orașului (*voix du ville*), arii ușor de reținut cu texte referitoare la aventuri galante ori anecdote picante. În timpul domniilor regilor Ludovic al XIV-lea, Ludovic al XV-lea, Ludovic al XVI-lea s-au scris atâtea vodeviluri încât Jean Jacques Rousseau scria în Confesiunile sale: "O colecție din toate vodevilurile de la curte și din Paris din ultimii cincizeci de ani reprezintă memoria vie a Franței pe care n-o poți regăsi la nici o altă națiune".

Vodevilul datorează Comediei dell'Arte tot ce Commedia dell'Arte îi datorează lui Plaut: prezentarea scenică și efectul comic

Metamorfoza spectacolului de improvizare în joc teatral de tip francez, care folosește multe elemente ale Măștii, dar dobândește treptat forma unei reprezentări comice a realității înconjurătoare s-a datorat transferării definitive la Paris a celor mai bune Măști italiene, pe la jumătatea secolului al XVII-lea. Theatre de la Foire constituie o etapă fundamentală, cu jocul său mai liber și zeflemist decît acela al Măștilor, legat de arhetipuri.

În secolul XVIII vodevilul se unește cu teatrul. La început într-o compoziție scenică mică, în cuplete în care chiar și dialogul era cântat. Fuzelier, Piron, Dorneval, Lesage s-au inspirat de aici pentru teatrul de bălci (*theatre de la foire*).

Vodevilul a rămas multă vreme la nivelul unei mizanscene lejere pentru ca mai apoi să se extindă către comedie și chiar către drama lirică. De fapt, Lesage, inițiator legitim și oficial al vodevilului, se află la răscrucea dintre "Foire" și noile succese ale comicilor italieni din primele decenii ale secolului al XVIII-lea. Sensul inițial al genului de vodevil se leagă de îmbinarea dintre muzică și proză, de descoperirea comediei muzicale, cu alte cuvinte, de exigența spectaculară manifestată mai cu seamă în text și în muzică.

În 1792, de Piis și Barre pun la Paris bazele Teatrului de Vodevil iar începând cu secolul XIX se vorbește despre vodevil ca despre o comedie populară lejeră pigmentată cu întorsături de situație, *quiproquo-uri* și situații amoroase ori pecuniare ale cărei personaje vin din rândurile burgheziei. Are în sarcina lui să producă ilaritate, să creeze bună-dispoziție, să caracterizeze cu umor, să reverse fantezie.

Nu este mai puțin adevărat însă, că în aceste libertăți și facilități ale genului pot încăpea și observații mai de valoare, tot așa cum, în atmosfera lui de vervă risipitoare, își pot face drum și înțelesuri ordonate și agregări bine constituite.

Acum apare nevoia unui gen nou, a unui text propriu-zis, care să dea interpretului prilejul de a triumfa pe scenă. Vodevilul furnizează tocmai această urzeală, și ajunge treptat, în teatrul francez, sinonim cu genul comic, cum s-ar zice, cu teatrul profesionist, făcut pentru public și susținut de public, întrucât dispune de ample facultăți în privința râsului, conținute chiar în text, iar Labiche iscălește adevărata instalare a vodevilului francez în atmosfera de epocă romantic-realistă.

Eu m-am plasat întotdeauna în serviciul unei producții, fără să impun ceva. Am vrut să fiu complementar dorințelor regizorului.

De fapt, asta mă interesează în teatru și în orice gest artistic: punctul de vedere al celuilalt. E mult mai interesant să știi ce gândește celălalt decât să rămâi închisat. Modul în care Purcărete vede o scenă e determinat întotdeauna de lecturile sale, de observațiile sale asupra lumii. E un om care e interesat de colidian, care are nevoie să cunoască. În același timp, lectura lui merge până la etimologia cuvintelor, până la sursa fiecărei fraze. Și face asta din pură curiozitate, nu pentru a găsi hachițe sau nod în papură.

La Pălăria florentină, ca de obicei, totul a început de la dorința domnului Silviu Purcărete de a respecta principiul derulării dramatice: alternanța "text vorbit-cântec".

Pentru a găsi culoarea muzicală, am scris și înregistrat imediat câteva teme pentru cor și pentru pian.

De aici, în timpul finalizării textului, momentele muzicale ale Corului cât și intervențiile soliștilor s-au definit firesc, domnul Purcărete cerându-mi să dezvolt unele teme și să adaug altele.

Asa se face că întreaga trupă a început repetițiile cu repetiții muzicale, sub îndrumarea domnului Dragoș Mihai Cohaș, dirijor și pianist, asimilarea materialului muzical fiind esențială pentru finalizarea spectacolului.

Mulțumirile mele tuturor, pentru talentul, pasiunea și rabdarea lor.

Vasile Șirli

